

Svéd bútorok Budapesten

Szeptember 9-én a Bútorértékesítő Vállalat bemutató termében szerény terjedelmű, de sokat ígérő kiállítás nyílt svéd könyvtári berendezésekből. Erre az eseményre több mint egy évig folyó tárgyalássorozat után, annak eredményeként került sor. A Bútorértékesítő Vállalat kezdeményezésére ugyanis a svéd könyvtárellátó, a lundi *Bibliotekstjänst*, és több magyar cég között együttműködés van kialakulóban. A megkötendő szerződés értelmében a svéd fél a magyar vállalatok rendelkezésére bocsátja az általa kidolgozott — és alkalmazott — bútorcsalád licencét, gyártástechnológiáját és az alkatrészek egy csoportját. Magyar részről a székesfehérvári Könnyűfémű, és a Nyugatmagyarországi Fakombinát vállalkozik a többi alkatrész gyártására. A termelés — várhatóan — 1977 elején kezdődik, s ettől az időponttól fogadhat el megrendeléseket a Bútorért.

A „Bibliotekstjänst” tevékenységét nálunk sokan ismerik, hisz már írt róla a Könyvtáros (Kellner Béla—Lipták Pál: Három külföldi Könyvtárellátó), de azok kedvéért, akik kapcsolatba kerülhetnek termékeivel, érdemes néhány szóval bemutatni, és szólni mai eredményeiről is. A vállalat szervezeti formája részvénytársaság. A részvények 87 százalékát a könyvtárosok egyesülete jegyzi, kisebb hányadát a városi és a községi tanácsok hivatala. A Bibliotekstjänst szolgáltatásainak gerincét az új könyvek közvetítése képezi. Bibliográfiai osztálya recenziokkal és megrendelő jegyzékkel könyvnyíti meg a gyarapítást, valamennyi könyvtártípus igényeinek figyelembevételével. A megrendelt műveket saját kötéskészete látja el kopásálló kötéssel. A cég természetesen a szükséges számú katalóguscédulát is mellékeli a könyvekhez.

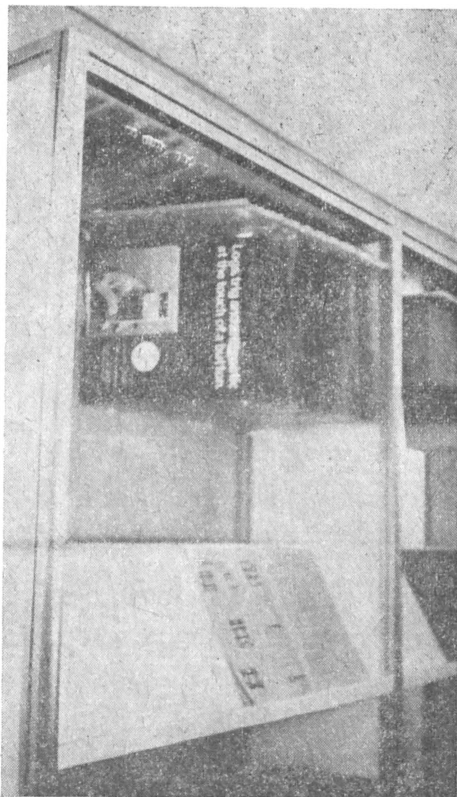
A könyvtárak berendezésével és felszerelésével foglalkozó részlegben építésszek és belsőépítésszek is dolgoznak, de a vállalat attól sem zárkózik el, hogy a megrendelő által megnevezett külső szakembereket szintén foglalkoztasson. A kiállításon bemutatott, úgynevezett „Allmedia” bútorrendszer kidolgozását 1969-ben kezdték, s hat év alatt átütő sikert értek el vele. A skandináv államokban mintegy hetven könyvtárt rendeztek be az új bútorcsaláddal, de a svéd könyvtárellátó teljesített már megrendelést Franciaországban, Svájcban, Belgiumban, Angliában is. Az amerikaiak a bútorrendszer licencét vásárolták meg.

A berendezés sajátossága, hogy viszonylag kevés számú alkatrész felhasználásával igen sokféle bútor alakítható ki. A könyvtár esetleges átrendezése al-

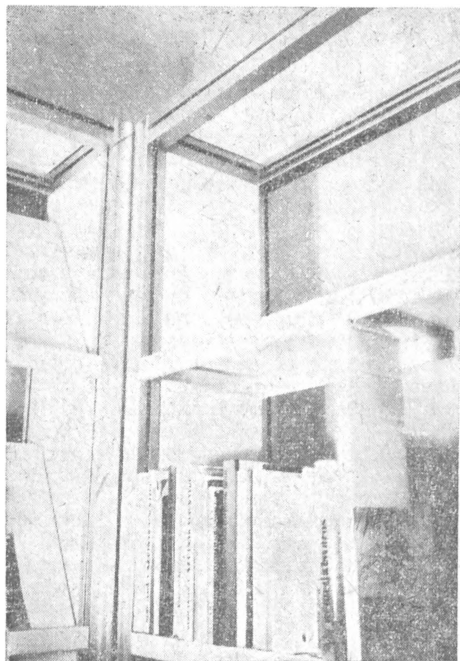
kalmával az elemek alkatrészeikre bonthatók és más variációban ismét összerakhatók.

A bútorrendszer alapja négy különböző keresztmetszetű alumínium csöváz. Ezek három-három hossz méretben kerülnek forgalomba, de egyedi megrendelésre tetszőleges hosszúságúak is gyárthatók. Az alumínium-profilokat úgy alakították ki, hogy azok egy speciális kötőelemmel derékszögben rögzíthetők legyenek egymáshoz, és oldallapok, hátlapok és polcok beépítését tegyék lehetővé.

A polctartó konzolok tetszés szerinti magasságban rögzíthetők. A polcok — vízszintes és ferde változatban — három különböző mélységben készülnek, mégpedig szintén alumíniumból, fehérre lakkozva. A polcok éleire tolvúvegsíneket lehet ragasztani, ily módon vitrinek is kialakíthatók. Az olvasó- és a könyvtári munkaasztalok felfelületei, továbbá a fából készült katalógusszekrények az alumínium lábazat révén illeszkednek be a bútorcsalád tagjai közé.

Függőtasakos, lapozható hanglemez- és aprónyomtatvány-tároló szabadpolc

Allványrészlet (Cavalloni Gyöngyi felvételei)

A kiállításon bemutatott bútorok szakmai szépsége a részletek átgondoltságában rejlik. A legnagyobb jelentőségű újdonság a hanglemezek tárolására kidolgozott függőtasakos megoldás. A tasakot tartó konzolok tetszés szerinti ponton sorolhatók be a korábbiak közé, így lehetővé válik, hogy a könyveknél megszokott

szerzői vagy egyéb rendsző szerinti betűrendbe soroljuk a lemezeket az eddigi mechanikus rend helyett, amelynek alkalmazására a meglévő rekeszes állványok kényszerítették a könyvtárosokat. A konzolok érdekessége, hogy a csukló körül elfordíthatók, így az állványon függő tasakokat úgy lehet hajtogatni, mint a könyvek lapjait. Megszűnik a hanglemezborítók alsó éleinek gyors kopását okozó „kihúzigálás” kényszere.

Az alkatrészek felhasználásában rejlő gazdag lehetőségek kiaknázása érdekében a Bútorért berendezési tanácsadó szolgálata fogja segíteni az érdeklődőket. Arra is lesz alkalom, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelő módon az új állványtípust is lehessen helyszíni összeszereléssel megrendelni. Ennek a feladatnak a teljesítésére a gyöngyösi Mátravidéki Vegyesipari Szövetkezet vállalkozik.

A bútorok nemcsak könyvtárak céljait szolgálhatják. Egyéb intézmények, sőt lakások berendezésére is alkalmasak.

A kiállítás szeptember 30-án véget ért, de a bútorok októbertől a Könyvtártudományi és Módszertani Központ Szakkönyvtárában láthatók (Bp. VIII., Múzeum u. 3.).

A kiállítás rendezvényein bemutatott színes diaposzítív képek számos apró ötlettel gazdagították a látogatók ismereteit. A könyvtárosok azzal a reménnyel búcsúztak a vendégektől, hogy a nem túlságosan távoli jövőben az egyik magyar könyvtárban „működés közben” módjuk lesz látni a svéd bútorokat, és ismét találkozni az alkotókkal.

Urbán László

Kitüntetések

A kulturális, illetve az oktatási miniszter nyugállományba vonulásuk alkalmából, eredményes munkájuk elismerésül *Mészáros Imrénének*, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár raktárosának a KIVÁLÓ DOLGOZÓ; *dr. Varga Zoltánnénak*, a Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtárigazgató-helyettesének az OKTATÁSÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetést adományozta.

A kulturális miniszter augusztus 20. alkalmából az alábbi kitüntetéseket adományozta:

Tanácsi könyvtárak

A SZOCIALISTA KULTURÁÉRT

Ács Tamásné városi könyvtáros, Kazincbarcika; *Ádám Józsefné* községi könyvtáros, Tiszadada (Szabolcs-Szatmár m.); *Ambrus Józsefné* nagyközségi-járási könyvtáros, Celldömölk; *Bábel Ernőné* nagyközségi könyvtáros, Nagymányok (Tolna m.); *Bakos Géza* községi könyvtáros, Tarhos (Békés m.); *Bálint Istvánné*

megyei főkönyvtáros, Szolnok; *Balogh István* községi könyvtáros, Tornospálca (Szabolcs-Szatmár m.); *Balogh Regina* nagyközségi könyvtárvezető, Újszász (Szolnok m.); *Bodnár Imréné* városi könyvtáros, Békés; *Csery Andrásné* városi-járási könyvtáros, Mohács; *Czirják Jánosné* megyei könyvtáros, Nyíregyháza; *Dremmel Éva* városi fiókkönyvtáros, Miskolc; *Erdélyi Zoltánné* városi gyermekkönyvtár-vezető, Hatvan; *dr. Farkas Józsefné* megyei könyvtáros, Székesfehérvár;